

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20Csp/37/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125202429
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2025:8125202429.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v spore žalobkyne A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. D. X, XXX XX C., prechodný pobyt E. XXXX, XXX XX F. G., právne zastúpenej JUDr. Igor Šafranko, Advokátska kancelária, 089 01 Svidník, ul. Sovietskych hrdinov č. 163/66, IČO: 31 954 448, proti žalovanej 365.bank, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie č. 4, Bratislava 811 02, IČO: 31 340 590, právne zastúpenej advokátskou kanceláriou SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 514,62 eura, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že úver zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere Lepšia splátka č. 16938616572 zo dňa 15.11.2016 je bezúročný a bez poplatkov.

II. Žalovaná je povinná vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 514,62 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 7,65 % ročne zo sumy 514,62 eura od 06.04.2025 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalovaná je povinná nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na súde dňa 31.03.2025 domáhala o určenia, že úver Zmluvy o spotrebiteľskom úvere lepšiasplátka, č. 1693816572, zo dňa 15.11.2016 (ďalej aj ako „Zmluva“), je bezúročný a bez poplatkov a taktiež sa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 514,62 eura. Žalobu odôvodnila tým, že predmetom Zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 4 850,- eur, ktorý sa zaviazala žalovanej zaplatiť v 95 splátkach po 70,86 eura, z toho poistné 5,82 eura a s poslednou 96. splátkou vo výške 70,59 eura, z toho poistné 5,82 eura, s ročnou úrokovou sadzbou 6,50 %, s RPMN 9,30 %, s priemernou RPMN 10 %, so splatnosťou prvej splátky dňa 25.12.2016, s konečnou splatnosťou 25.11.2024, s celkovou čiastkou vo výške 6 802,29 eura, a odplátou vo výške 7,94 %. Žalovanej na tento úver uhradila sumu 5 364,62 eura. Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva musí obsahovať náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy (ďalej aj ako „ZoSÚ“). Zmluva neobsahuje všetky Predpoklady použité na výpočet RPMN, podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ. Žalovaná v Zmluve definuje v bode 2.2 v riadkoch 11 až 14 zhora, na druhej strane Zmluvy takto: „Predpoklady výpočtu RPMN: RPMN bola vypočítaná za predpokladu, že Dižníkovi bude poskytnutý Úver v schválenej výške jednorazovo v deň uzavretia ZoÚ, ZoÚ zostane platná dohodnutý čas a Dižník/Spoludlžník a Banka budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách ustanovených v ZoÚ. Na účely výpočtu RPMN sa použili celkové náklady Dižníka spojené so ZoÚ s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov

ustanovených v ZoÚ.“ Z eurokonformného výkladu § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ vyplýva, že predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) musia byť výslovne uvedené v zmluve o úvere a v tejto súvislosti nestačí, aby ich spotrebiteľ mohol sám identifikovať preskúmaním podmienok tejto zmluvy. Zmluva neobsahuje správny údaj o výške priemernej RPMN, podľa § 9 ods. 2 písm. z) ZoSÚ, ktorý je v Zmluve uvedený vo výške 10 %. Priemerná hodnota RPMN podľa súhrmných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 2. štvrťrok 2016 ku dňu 30.6.2016 bola pri spotrebiteľských úveroch vo výške od 1500 do 6500 eur so zmluvnou splatnosťou od 5 do 10 rokov v úrovni 14,48 %. Keďže zmluva bola uzavretá do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok (teda v tomto prípade za 2. štvrťrok 2016). Uvedenie nesprávnej hodnoty obligatórnej náležitosti Zmluvy má ten istý význam, ako keby nebola uvedená vôbec. Napáda aj správnosť výšky odplaty v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ, uvedenej v Zmluve. Čo sa týka odplaty, v Zmluve je uvedená jej hodnota vo výške 7,94 %. Nakoľko však je v Zmluve uvedená hodnota RPMN 9,30 %, tak hodnota odplaty a hodnota RPMN nekorešponujú, nakoľko z parametrov Zmluvy vyplýva, že hodnota odplaty nemôže byť nižšia, ako hodnota RPMN. Naopak, ak je správna hodnota odplaty, uvedená v Zmluve vo výške 7,94 %, tak musí byť nesprávna hodnota RPMN, uvedená v Zmluve vo výške 9,30 %. Naviac je toho názoru, že žalovaná pri uzatváraní Zmluvy nekonala v súlade s § 7 ods. 1 ZoSÚ, kedy veriteľ pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa aj účel spotrebiteľského úveru. V čase uzatvorenia Zmluvy, bola zamestnaná s príjmom cca 500,- eur mesačne, mala som vyživovaciu povinnosť k trom deťom. V čase uzatvorenia Zmluvy som bola preúverovaná. Splácala úver od spoločnosti CFH vo výške 1 500,- eur s mesačnou splátkou 48,14 eura, podľa zmluvy č. 7122108 zo dňa 26.7.2013; úver od spoločnosti Profi Credit vo výške 1 260,- eur s mesačnou splátkou 71,53 eura, podľa zmluvy č. 8500047320, zo 5/2014; úver od spoločnosti Prima banka vo výške 4 400,- eur s mesačnou splátkou 68,05 eura, podľa zmluvy č. 150608, z 18.8.2014; úver od spoločnosti Pohotovosť vo výške 250,- eur s mesačnou splátkou 39,- eur, podľa zmluvy č. 805400025, z 12.10.2015; úver od spoločnosti Pohotovosť vo výške 900,- eur s mesačnou splátkou 152,90 eura, podľa zmluvy č. 820800042, z 6.9.2016; karta Quatro od VÚB na základe zmluvy č. 44996217, z 5.2.2014 s mesačnou splátkou 10,80 eura. Životné minimum bolo od 1.7.2016 vo výške 198,09 eura mesačne, ak ide o plnoletú fyzickú osobu, 138,19 eura mesačne, ak ide o ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú osobu, 90,42 eura mesačne, ak ide o nezaopatrené neploleté dieťa. Teda životné minimum bolo pre ňu, pre manžela a pre 3 maloleté deti vo výške 426,70 eura. Žalovanej som na predmetný úver zaplatila sumu 5 364,62 eura, ako na to poukazujem vyššie. Pri poskytnutí úveru 4 850,- eur, sa teda žalovaná na jej úkor mohla bezdôvodne obohatiť o sumu 514,62 eura. Bezdôvodné obohatenie vo výške 514,62 eura pozostáva z časti splátky zo dňa 25.8.2022 vo výške 69,39 eura (z toho časť 48,74 eura pripadá na istinu a časť 20,65 eura nad istinu poskytnutého úveru) a splátok od 9.9.2022 do 4.4.2023 vo výške spolu 493,97 eura.

2. Žalovaná s podanou žalobou nesúhlasila. Vo vyjadrení k podanej žalobe uviedla, že počas trvania úverového vzťahu žalobkyňa nerozporovala žiadnu náležitosť zmluvy o úvere, ani iné dohodnuté zmluvné podmienky. Nevyužila ani možnosť odstúpiť od zmluvy o úvere do štrnástich dní od jej uzavretia, nepodala reklamáciu alebo sťažnosť na príslušný orgán dohľadu. Podaná žaloba sa javí ako špekulatívna a šikanózna. Napriek tomu sa žalobou účelovo domáha určenia bezúročnosti úveru a vydania bezdôvodného obohatenia a v prvom (skôr) začatom konaní (vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 15Csp/21/2025) piatich neprijateľných zmluvných podmienok. Motív (cieľ) tejto žaloby je priam „do očí bijúci.“ O to viac, keďže žalobkyňa bola podaná prostredníctvom advokáta, ktorý sa o mimosúdne vyriešenie sporu fakticky ani nesnažil, keďže nezasielal žalovanej žiadnu písomnosť (napr. žiadosť o osobné stretnutie strán, návrh na uzavretie dodatku k zmluve, návrh na mimosúdne vyriešenie veci alebo v krajnom prípade predžalobnú výzvu). Zo strany žalobkyne teda absentovala skutočná snaha o mimosúdne vyriešenie tejto situácie. Žalovaná má za to, že žaloba vykazuje znaky šikanózneho výkonu práva, ktoré by všeobecné súdy nemali tolerovať, v opačnom prípade možno považovať úpravu o „dobrých mravoch“ za obsolentnú. K náležitostiam zmluvy uviedla, že predpoklady na výpočet RPMN, tie boli prehľadne uvedené v čl. 2.2 zmluvy o úvere v znení dodatku. Žalobkyňa nepreukázala a ani v konaní netvrdila, aká by mala byť podľa nej výška RPMN. V obdobných súdnych konaniach nemožno zjednodušene akceptovať výsledok z interaktívnej kalkulačky MF SR alebo NBS, ktorá je jednak nastavená podľa novoprijatých pravidiel NBS, a ktorá má minimum vstupných údajov pre

výpočet RPMN. Napokon, identifikovaná kalkulačka nie je právne záväzná, ale naopak iba informatívna pre spotrebiteľov. Poukázala na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 19.12.2019 vo veci C-290/19 (RN c/a Home Credit Slovakia a.s.), v zmysle ktorého, ak veriteľ uvedie v zmluve o úvere presnú výšku RPMN (nie ako rozpätie hodnôt), splnil si voči spotrebiteľovi svoju informačnú povinnosť podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES zo dňa 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere: Ods. 30 a 33 odôvodnenia: „Z tohto hľadiska informačná povinnosť uvedená v článku 10 ods. 2 smernice 2008/48, podľa ktorej zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza RPMN, prispieva k dosiahnutiu cieľov sledovaných touto smernicou (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. septembra 2019, Pohotovosť, C-331/18, EU:C:2019:665, bod 42 citovanú judikatúru), najmä cieľa vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa. (...) Smernica 2008/48 totiž v časti II prílohy I upravuje dodatočné predpoklady určené na uľahčenie výpočtu RPMN v prípade, že nie sú známe určité skutočnosti, alebo ak ich nie je možné určiť z iných dôvodov.“ Výrok rozsudku: „Článok 10 ods. 2 písm. g) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, zmenenej smernicou Komisie 2011/90/EÚ zo 14. novembra 2011, sa má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby v zmluve o spotrebiteľskom úvere bola RPMN vyjadrená nie ako jedna konkrétna hodnota, ale ako rozpätie uvádzajúce najnižšiu a najvyššiu hodnotu.“ V zmluve o úvere je výška RPMN uvedená priamo v zmluve. K tomu analogicky poukazujeme aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.2.2021 sp. zn. 7Cdo/183/2020, publikované pod R 86/2021 (právna veta): „Z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení do 31. marca 2015 nevyplýva, že by jednou z náležitostí spotrebiteľskej úverovej zmluvy bol konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov alebo predpoklady pre jej výpočet.“ R 86/2021 (z odôvodnenia): „Dovolať súd, na rozdiel od súdov nižších inštancií, zastáva názor, že zo znenia § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť v zmluve konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, pričom zákon nepožaduje ani predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN. Takúto požiadavku pritom nie je možné vyvodiť gramatickým (jazykovým) ani teleologickým (účelovým) výkladom daného zákonného ustanovenia. (...) V posudzovanom prípade zákon o spotrebiteľských úveroch výslovne neuvádza uviesť v zmluve i matematický výpočet výšky ročnej percentuálnej miery nákladov, ako to vyplýva z dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. Pokiaľ by takúto požiadavku mal zákonodarca v úmysle, nič mu nebránilo uviesť ju v danej právnej norme.“ (ods. 12 a ods. 12.2). K údajom o priemernej RPMN uviedla, že podľa tabuľky „Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk“ za 3. štvrtrok 2016 (údaje platné ku dňu 30.9.2016) bola v tom čase priemerná RPMN pri obdobných produktoch „nad 5 do 10 rokov vrátane“ 10 % p.a. - t.j. presne ako bolo uvedené v zmluve. Poukázala na rozsudky: Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 14.5.2020 sp. zn. 16Co/113/2019: „Nebolo možné preto dospieť k záveru, že uvedený údaj je uvedený v neprospech spotrebiteľa, naviac okresný súd výslovne konštatoval aj to, že pokiaľ ide o priemernú RPMN, táto bola uvedená v zmluve o úvere správne, vychádzajúc aj zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 4. štvrtrok 2014 (č. I. 145 spisu). Uvedený údaj bol uvedený správne aj s prihliadnutím na § 1 ods. 4 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., preto tvrdenie žalovanej o nesprávnom právnom posúdení absencie údajov o výške RPMN a priemernej RPMN neobstojí.“ (ods. 34). Rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 31.3.2020 sp. zn. 5CoCsp/7/2020 (veriteľom bola banka VÚB Leasing, a. s.): „Podľa súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 2. štvrtrok 2014, zverejnených Ministerstvom financií Slovenskej republiky, spotrebiteľské úvery so splatnosťou od 5 do 10 rokov, teda obdobné úvery, ako úver, poskytnutý na základe uzavretej zmluvy o úvere, boli poskytované za odplatu (RPMN) vo výške 12,08 %. Predmetný úver bol poskytnutý za odplatu (RPMN) vo výške 24,16 %. Odvolací súd dáva do pozornosti, že úžerou sú označené úroky, ktoré v priemere dosahujú výšku 2-násobku úrokov bežných bánk na Slovensku.“ (ods. 19 a 20). Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 30.10.2019 sp. zn. 8Co/8/2019 (veriteľom bola nebanková spoločnosť POHOTOVOSŤ, s.r.o.): „Za rovnako správny považuje odvolací súd záver súdu prvej inštancie, v ktorom uzavrel, že podľa súhrnných informácií a údajov o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 4. štvrtrok 2015 (ide o zverejnené informácie za obdobie predchádzajúce poskytnutiu úveru žalobcovi) pri spotrebiteľských úveroch splatných do 12 mesiacov predstavovala RPMN (ročná percentuálna miera nákladov) výšku 18,77 % a podľa vyššie citovaného ustanovenia §1a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. táto hodnota nesmela prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne, teda hodnotu 37,54 % (18,77 % x 2).“ (ods. 11). Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici dňa 31.5.2018

sp. zn. 16Co/404/2017 (veriteľom bola banka Všeobecná úverová banka a. s.): „Za správne nemožno považovať porovnávanie ceny úveru s inými nebankovými spoločnosťami, hoci sú tiež súčasťou finančného trhu, ktoré ich často stanovujú v spoločensky nežiadúcom rozsahu (...) V prejednávanej veci však medzi účastníkmi zmluvy bola dohodnutá výška odplaty viac ako dvojnásobok naposledy zverejnenej priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov, a to 2,2-násobok naposledy zverejnenej priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov (13,99 %).“ (ods. 20). Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.11.2020 sp. zn. 22CoCsp/41/2020: „Vo vzťahu k ustanoveniu § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka odvolací súd dodáva, že uvedené ustanovenie nemožno vykladať tak, aby do odplaty obvykle požadovanej na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch sa zahrňovali i údaje od tých subjektov finančného trhu, ktoré poskytujú neprimerané až úžernické úroky. Pripustenie takejto možnosti rozhodne nebolo vôľou zákonodarcu, a preto pre účely zistenia výšky obvyklej odplaty sa musí vychádzať z údajov finančných inštitúcií poskytujúcich spotrebiteľské úvery za primerané odplaty, riadiac sa zásadou dobrých mravov, upravenou v ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.“ K skúmaniu bonity uviedla, že deklarovaný príjem žiadateľa typu Zamestnanec v SR banka overila z externého nezávislého zdroja a akceptovala príjem žiadateľa vo výške 380,- eur. V rámci posudzovania mala banka k dispozícii kompletne informácie o úverových záväzkoch žiadateľa (výdavky) zo Spoločného registra bankových informácií. Žiadateľ si uvádzal rodinný stav ženatý/vydatá a počet vyživovaných detí 3. Finančná analýza, platná v tom čase, bola vyhovujúca pre poskytnutie úveru vo výške 4.850,- eur na 96 mesiacov s mesačnou splátkou 65,04 eura. Národná banka Slovenska (NBS) upravila postup k posúdeniu schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver až opatrením NBS č. 10 zo dňa 14.11.2017, účinným až od 1.1.2018 (Vestník NBS – opatrenie NBS č. 10/2017, čiastka 2/2017). Veličinu prijateľného pomeru medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa, legálne nedefinuje ZoSÚ, ani spomínané opatrenie NBS č. 10/2017, či iné európske pramene práva, vrátane rozsudkov Súdneho dvora EÚ. Z rozhodovacej praxe SR taktiež nemožno zistiť, aký konkrétny pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa považujú všeobecné súdy za akceptovateľné. Poukázala na rozhodnutia: Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 8.2.2024 sp. zn. 17CoCsp/13/2023: „Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov. (...). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná súdu prvej inštancie predložila výpis z registra klientských informácií (č.l. 224 spisu), ktorým overovala bonitu žalobcu, a z ktorého vyplynula úverová zaťaženosť žalobcu. V ustanovení § 11 ods. 2 ZoSÚ je definované hrubé porušenie povinností veriteľa a v tretej vete tohto ustanovenia je uvedená spojka „alebo“, ktorá je spojkou vylučovacou. Toto ustanovenie odvolací súd v súlade s požiadavkou odbornej spôsobilosti veriteľa vykladá tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná alternatívne, jedným zo spôsobov uvedených v predmetnom zákonom ustanovení.“ (ods. 16). Uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.5.2021 sp. zn. 17CoCsp/9/2021: „Len v prípade, pokiaľ by veriteľ nezískal o spotrebiteľovi údaje o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, alebo by nenahliadol do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov, teda by úver poskytol bez akýchkoľvek informácií, došlo by zo strany veriteľa k hrubému porušeniu povinnosti pristupovať k bonite spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou a v takom prípade by bolo možné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Záver prvoinštančného súdu o hrubom porušení povinností vyplývajúcich z ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. však je potrebné považovať za nesprávny, pretože veriteľ mal k dispozícii údaje o príjmoch a výdavkoch a rodinnom stave žalovaného ako spotrebiteľa a zároveň aj nahliadol do Spoločného registra bankových informácií a preveril si príjmy žalovaného zo Sociálnej poisťovne.“ (ods. 10). Uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 10.4.2024 sp. zn. 5CoCsp/25/2023: „Podľa názoru odvolacieho súdu, predmetná zákonná konštrukcia vychádza z alternatívnej situácie posudzovania bonity spotrebiteľa, a to, buď ide o prípad, kedy veriteľ nedisponuje žiadnymi údajmi o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, alebo ide o prípad, kedy veriteľ neprihliada na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania tejto bonity. Z uvedeného a contrario vyplýva, že za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa nepovažuje, ak veriteľ disponuje údajmi o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, ako jedna možná situácia, alternatívne, ak veriteľ prihliadol pri skúmaní bonity na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania tejto bonity ako druhá možná situácia.“ (ods. 28). Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 15.8.2019 sp. zn. 41Co/10/2019: „Odvolací súd zastáva názor, že podmienku získania relevantných informácií žalobca splnil a svoje tvrdenie doložil aj listinnými dôkazmi. Odvolací súd poukazuje aj na ustanovenie § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, v zmysle ktorého je hrubým porušením povinností veriteľa jeho nečinnosť spočívajúca v nezisťovaní údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo

bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra. Zákonodarca v danom ustanovení použil vylučovaciu spojku „alebo“, a teda tieto dve podmienky nemusia byť splnené kumulatívne. Z predloženej žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru a z lustrácie v SRBI podľa názoru odvolacieho súdu nevyplýva, že by žalobca hrubo porušil svoje povinnosti pri overovaní bonity žalovaného, práve naopak, dostatočne hodnoverne preukázal, aké úkony uskutočnil pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalovaným.“ (ods. 39).

3. Žalobkyňa v replike opäť poukázala na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-677/23 zo dňa 23.01.2025. Má za to, že v zmluve musia byť Predpoklady použité na výpočet RPMN uvedené v takej forme, aby bolo možné overiť správnosť výpočtu RPMN, a to nie je možné inak, ako porovnaním čísel a z nich vyplývajúcich výsledkov výpočtov a nie porovnaním slov. Predpoklady použité na výpočet RPMN tak vyjadrujú v jednote svoju gramatickú, ako aj matematickú podstatu, s cieľom vypočítať hodnotu RPMN. Bez tejto jednoty nie je výpočet RPMN možný. Matematická podstata výpočtu RPMN spočíva vo výpočte RPMN podľa presne definovaného vzorca, ktorý zahŕňa sumy, časové obdobia a ďalšie údaje, vyjadrené číslami. Vloženie slovných pojmov a nie konkrétnych číselných hodnôt do vzorca, nemá žiadny výpočtový význam, výstup by nebol číselne vyjadriteľný. Ak v zmluve chýbajú číselné údaje priradené k názvom jednotlivých Predpokladov použitých na výpočet RPMN, nemožno hovoriť o skutočnom uvedení Predpokladov použitých na výpočet RPMN, keďže informácie sú neúplné a výpočet nemožno reálne vykonať. Pritom tieto slovné vyjadrenia jednotlivých číselných premenných, dosadzovaných do vzorca na výpočet RPMN, musia byť označené tak, aby bolo jasné, že ide o Predpoklady použité na výpočet RPMN, keďže spotrebiteľ nie je povinný vedieť, čo sú to Predpoklady použité na výpočet RPMN a ak by ich aj chcel v zmluve hľadať, nie je povinný vedieť, čo má vlastne hľadať, pod akými slovami a pod akými číslami. Teda, zmluva musí napr. obsahovať nadpis „Predpoklady použité na výpočet RPMN“, a k tomuto nadpisu musia byť priradené konkrétne názvy jednotlivých Predpokladov použitých na výpočet RPMN, vyjadrené ich pomenovaním, napr. výšky úveru, s číselným vyjadrením výšky úveru, napr. 2 000,- €. Matematicky by to bolo možné vyjadriť tak, že všeobecný nadpis „Predpoklady použité na výpočet RPMN“, predstavujú základnú množinu a konkrétne názvy jednotlivých Predpokladov použitých na výpočet RPMN v konkrétnej zmluve, s ich číselným vyjadrením sú prvkami tejto množiny. K matematickej podstate Predpokladov použitých na výpočet RPMN, poukazujem napr. aj na odôvodnenie 26., v spojení s odôvodnením 24. rozsudku Súdneho dvora EÚ, vo veci C-290/19, z ktorých vyplýva, že výpočet RPMN musí byť s presnosťou na jedno desatinné miesto. Ide o výpočet. Rovnako z bodu 3. výroku rozsudku Súdneho dvora EÚ, vo veci C-448/17, vyplýva, že zmluva musí obsahovať údaje nevyhnutné na uskutočnenie výpočtu RPMN, ktoré je nutné doplniť do vzorca na výpočet RPMN (samotný vzorec však zmluva obsahovať nemusí, ten je obsiahnutý v úniovom aj vnútroštátnom práve). Aj z tohto rozsudku vyplýva, že údajmi nevyhnutnými na uskutočnenie výpočtu musia byť len čísla, nemôžu nimi byť slová. K správne pochopeniu Rozsudku SD EÚ vo veci C-677/23 a inštitútu Predpokladov použitých na výpočet RPMN, poukázala na rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18CoCsp/16/2024 zo dňa 30.01.2025 a sp. zn. 1CoCsp/18/2023 zo dňa 27.02.2025, ako aj právoplatný rozsudok Okresného súdu Bardejov č.k. 7Csp/72/2023-145 zo dňa 29.01.2025. a na neprávoplatné, na rozsudky Okresného súdu Prešov sp. zn. 7Csp/140/2024 zo dňa 27.01.2025; sp. zn. 11Csp/180/2024 zo dňa 26.02.2025; sp. zn. 17Csp/157/2024 zo dňa 04.02.2025; sp. zn. 29Csp/140/2024 zo dňa 27.01.2025. K priemernej RPMN uviedla, že žalovaná zavádzajúco uviedla iné súhrnné informácie, a to o úveroch poskytnutých bankami a pobočkami zahraničných bánk. Zo strany dodávateľa došlo k porušeniu zákazu uvádzať nepravdivé údaje spočívajúce v klamaní spotrebiteľa uvádzaním nepravdivého údaju o úrovni podmienok tykajúcich sa spotrebiteľských úverových zmlúv (nepravdivý údaj o výške priemernej RPMN), keď v prípade predmetnej zmluvy je nepochybné, že priemerná RPMN je uvedená nesprávne, resp. predstavuje nekalú podmienku, ktorá je neplatná a teda v predmetnej zmluve ako keby absentovala. Nesprávnosť niektorej z náležitostí má rovnaký následok ako absencia nesprávnej náležitosti. Zo strany dodávateľa došlo k porušeniu zákazu uvádzať nepravdivé údaje spočívajúce v klamaní spotrebiteľa uvádzaním nepravdivého údaju o úrovni podmienok tykajúcich sa spotrebiteľských úverových zmlúv (nepravdivý údaj o priemernej výške RPMN), keď v prípade predmetnej zmluvy je nepochybné, že priemerná RPMN je uvedená nesprávne, resp. predstavuje nekalú podmienku, ktorá je neplatná a teda v predmetnej zmluve ako keby absentovala. Údaj o priemernej RPMN je rovnako ako RPMN (individuálne pre konkrétny úver) významný pre porovnanie ne/výhodnosti úveru oproti iným úverom na trhu. Práve priemerná RPMN vyjadruje priemernú výšku RPMN z úverov iných veriteľov (nielen bánk) na trhu. V prípade ex offio posudzovanie obligatórných náležitostí poukazujeme na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-76/10. Vo vzťahu k bonite poukázala na nález Ústavného súdu SR č.k. II. ÚS 530/2024-39 zo dňa 12.02.2025, z ktorého citujem odsek 32. odôvodnenia: „Mohlo by sa teda zdať, že postačuje, ak

veriteľ preukáže, že nahliadol do príslušných registrov a vyžiadal si od spotrebiteľa a ďalších orgánov príslušné podklady. Je ale zrejme, že na to, aby bolo možné hovoriť o odbornej starostlivosti, je potrebné preukázať aj odbornosť samu – teda preukázať aj to, že bola platobná schopnosť posúdená správne (boli vyhodnotené všetky údaje a správnym spôsobom bolo na nich prihliadnuté). Zhromaždenie podkladov bez ich správneho a odborného posúdenia by totiž nenaplnilo cieľ, ktoré zavedenie takej povinnosti veriteľa sledovalo – chrániť spotrebiteľa pred nadmernou zadlženosťou a platobnou neschopnosťou.“ Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver alebo aj údajmi z príslušných databáz. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie vyhodnotiť, ale aj overovať a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný zistiť objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Odborná starostlivosť totiž predpokladá, že údaje ktoré dlžník veriteľovi uvedie, si veriteľ aj overí. Tieto závery napokon vyplývajú aj z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-449/13 (Consumer Finance SA proti Ingrid Bakkaus a ďalší) zo dňa 18.12.2014, keď európsky súd uviedol, že poskytovateľ úveru nesie dôkazné bremeno ohľadom posúdenia úvery schopnosti spotrebiteľa na základe dostatočných informácií, pričom na informácie podané len spotrebiteľom sa môže spoliehať len vtedy, ak sú dostatočné a podložené dokladmi. Tieto závery napokon vyplývajú aj z nálezu Ústavného súdu ČR III.ÚS 4129/18 zo dňa 26.02.2019 a rozsudkov Najvyššieho súdu ČR 33Cdo/2178/2018 zo dňa 25.07.2018 a 33Cdo/201/2018 zo dňa 20.03.2019. V tejto súvislosti možno poukázať aj na závery vyplývajúce z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-679/18 zo dňa 05.03.2020, podľa ktorého článku 8 a 23 Smernice 2008/48/ES z 23.04.2008 sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offa existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve. Pre absenciu relevantného dôkazu o riadnom skúmaní nielen príjmov, ale aj výdavkov, tak nemožno považovať argumentáciu žalovanej za dôvodnú. Poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 27CoCsp/8/2024-230 zo dňa 30.01.2025, odsek 59. odôvodnenia: „Vo vzťahu k splneniu si povinnosti skúmať bonitu spotrebiteľa žalovaná predložila Zmluvu, výstup z dopytu z úverového registra, z dopytu Sociálnej poisťovne a žiadosť o poskytnutie úveru. Avšak z týchto listín žalovaná nemohol úplne zistiť finančnú situáciu na strane žalobkýň. Vzhľadom na uvedené odvolací súd uvádza, že z uvedených listín a registrov nemohla žalovaná ako veriteľ zistiť celkovú finančnú situáciu žalobkýň, teda takýto postup žalovanej nemožno považovať za skúmanie bonity. Odvolací súd uvádza, že v prípade, ak by aj uvedené konanie považoval za skúmanie bonity, toto konanie by nebolo možné považovať za náležité skúmanie bonity s odbornou starostlivosťou, pretože bez toho, aby žalovaná skúmala aj iné aspekty a okolnosti na strane žalobkýň, ako napr. ich celkovú zadlženosť, počet vyživovacích povinností, mesačné výdavky, výdavky na zabezpečovanie ubytovania, stravy, atď., teda žalovaná si nemohla utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalobkýň potrebnej pre posúdenie ich schopnosti splácať dlh zo zmluvy. Z uvedeného teda možno konštatovať správny záver súdu prvej inštancie o nesplnení si povinnosti žalovanou o preukázaní odbornej starostlivosti posúdenia schopnosti žalobkýň splácať úver.“ Uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 22CoCsp/5/2023-148 zo dňa 29.06.2023: „Pri skúmaní výdavkov musí veriteľ vykonať audit domáceho rozpočtu dlžníka, aby splnil povinnosť odbornej starostlivosti. Skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov, nie je dostatočné. Tieto databázy nemôžu dať úplne obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Z lustrácie v úverových registroch je možné zistiť počet existujúcich úverov a výšku mesačnej splátky týchto úverov, ktoré spotrebiteľ už má, teda iba peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa, avšak nemožno objektívne posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať úver. Pokiaľ veriteľ nepozná celkove objem výdavkov klienta, vrátane pravidelných mesačných výdavkov, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Iba vzájomným porovnaním všetkých rozhodujúcich činiteľov je totiž možné vyhodnotiť, či spotrebiteľ je schopný a či pravdepodobne v budúcnosti (minimálne v období, na ktoré sa zmluva uzatvára) bude schopný plniť svoje záväzky. Z ust. § 7 ods. 27 veta posledná ZoSÚ plynie, že náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a na príjem spotrebiteľa, nie sa tejto zákonnej povinnosti zbaviť odkazom na životné minimum, nakoľko to nie je ratio zákona a tento postup nezohľadňuje individuálnosť životnej situácie toho-ktorého spotrebiteľa a jeho rodiny. Tento postup dodávateľa na úverovom trhu, ktoré nekriticky akceptuje zjavne nevierohodné údaje poskytnuté spotrebiteľom (žalovaný deklaroval výdavky vo výške 0 eur) a nahrádza ich paušálnym údajom v podobe sumy životného minima, nakoniec neplynie ani z opatrenia NBS z 14.11.2017. Z ust. § 2 ods. 5 tohto opatrenia plynie cit. „Výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa

§ 7 ods. 20 písm. b) zákona sa na účely odseku 1 určuje najmenej vo výške sumy životného minima²) spotrebiteľa, životného minima na osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť³) a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkov na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu; ak rozhodnutím súdu nie je určené výživné, vo výške najmenej 30 % životného minima na túto osobu. Celkovou výškou nákladov sa rozumie výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa prvej vety zvýšená o 20 % rozdielu medzi celkovou výškou čistého príjmu spotrebiteľa a životným minimom spotrebiteľa, životným minimom osoby, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkami na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu; ak rozhodnutím súdu nie je určené výživné, vo výške najmenej 30 % životného minima na túto osobu.“ Z uvedené nepochybne neplynie záver ani usmernenie pre dodávateľov na úverovom trhu, že výdavky (resp. výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb) spotrebiteľa sa bez ďalšieho majú rovnať sume životného minima. (porovnaj rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 18Ccsp/5/2023 zo dňa 26.04.2023).“ Dôvodová správa k zákonu č. 129/2010 Z.z. zavedenie tejto povinnosti dodávateľa postupovať v súlade s odbornou starostlivosťou odôvodňuje tak, že „by mala zabezpečiť záujem veriteľov správne odhadnúť schopnosť spotrebiteľa splácať a správať sa tak obozretne jednak z pohľadu návratnosti úveru a jednak z pohľadu dôsledkov nezodpovedného požičiavania na strane spotrebiteľov“. V danom prípade išlo o formulárové, ba priam ľahkovážne, skúmanie bonity dodávateľom. Pri takomto posúdení nepostačuje sa len spofahnúť na informácie získané od klienta, ktorý má samozrejme záujem úver získať, alebo z verejne prístupných registrov, ale tieto informácie aj preveriť a správne posúdiť, čomu nebráni ani vyhlásenie klienta, že disponuje s dostatočnými finančnými zdrojmi na uhradenie svojich záväzkov. Nestačí, aby si veriteľ údaje o bonite spotrebiteľa len zabezpečil, ale ich musí aj racionálne vyhodnotiť v súlade s vyššie uvedeným cieľom. V prípade ako je tento, tak veriteľ ani nedisponuje všetkými relevantnými údajmi (napr. všetkými úverovými záväzkami), a v prípade ak veriteľ údaje o bonite dlžníka ktorými by aj disponoval, vyhodnotí v hrubom rozpore s cieľom, ktorý má toto ustanovenie zabezpečovať, je potrebné mať za to, že hrubo porušil povinnosť konať s odbornou starostlivosťou vyplývajúcu z ust. § 7 ods. 1 Zák.č. 129/2010 Z.z. Samotný poukaz, že veriteľ vychádzal z úverových záväzkov je nepostačujúci bez zohľadnenia reálnych výdavkov spotrebiteľa, najmä vediať, že ide o spotrebiteľa, ktorý má niekoľko živých úverov a vyživovacie povinnosti. K tvrdenej špekulatívnej žalobe a v rozpore s dobrými mravmi uviedla, že s poukazom na ust. § 4 ods. 10 zákona o ochrane spotrebiteľa, je potrebné práve žalovanú považovať za subjekt, ktorý už dlhodobo nerešpektuje právoplatné rozhodnutia všeobecných súdov a Ústavného súdu SR. Na základe uvedeného je potrebné považovať práve za špekulatívnu argumentáciu žalovanej, pričom práve jej konanie ako dodávateľa finančnej služby je potrebné posúdiť skrz prizmu dobrých mravov.

4. Žalovaná v duplike uviedla, že Súdny dvor EÚ vôbec neuviedol, že predpoklady použité na výpočet RPMN musia byť v zmluve uvedené „ich slovným pomenovaním, so súčasným priradením ich číselnej hodnoty k týmto pomenovaniam“. V konaní R 86/2021 sa dovolací súd zaoberal dvomi právnymi otázkami, a to vo vzťahu k (i) uvádzaniu konkrétneho matematického výpočtu RPMN v zmluve a (ii) špeciálneho označovania predpokladov pre výpočet RPMN v zmluve. Dovolateľ (veriteľ) zastával názor, že konkrétny matematický výpočet RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je potrebné uvádzať, keďže zákon takúto povinnosť neukladá a pokiaľ ide o predpoklady pre výpočet RPMN, tieto je potrebné v zmluve len uviesť (bez osobitného označenia), čo veriteľ reálne splnil. Dovolací súd vyhovel podanému dovolaniu veriteľa a s prihliadnutím najmä na gramatický (jazykový) a teleologický (účelový) výklad § 9 ods. 2 ZoSÚ dospel (na rozdiel od súdov nižších inštancií) k záveru, že veriteľ nie je povinný v zmluve uvádzať konkrétny matematický výpočet RPMN alebo špecificky označovať predpoklady pre jeho výpočet: „V posudzovanom prípade zákon o spotrebiteľských úveroch výslovne neukladá uviesť v zmluve i matematický výpočet výšky ročnej percentuálnej miery nákladov, ako to vyplýva z dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. Pokiaľ by takúto požiadavku mal zákonodarca v úmysle, nič mu nebránilo uviesť ju v danej právnej norme. Zákonodarca pritom formulačne jednoznačne požaduje, aby boli v zmluve uvedené len predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, pričom pod predpokladmi nie je možné rozumieť uvedenie vzorca výpočtu, ktorý (vzorec) je len jeden, navyše spotrebiteľovi prístupný priamo v zákone, v jeho prílohe č. 2. Pokiaľ odvolací súd považuje za predpoklad na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov i vzorec na jej výpočet, s týmto sa dovolací súd nestotožňuje.“ (ods. 12.2 R 86/2021). hoci právna veta R 86/2021 explicitne zmieňuje § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ v znení do 31.3.2015, vo vzťahu k povinnosti veriteľa uviesť v zmluve o spotrebiteľskom úvere všetky predpoklady použité na výpočet RPMN nedošlo k žiadnej

legislatívnej zmene na úrovni SR a EÚ [iba k „premiestneniu“ pravidla do § 9 ods. 2 písm. g) ZoSÚ]. Napriek tomu, že citované rozhodnutie bolo publikované v „R-zbierke“ pod č. 86/2021 a na úrovni dovolacieho súdu neboli zaznamenané opozitné názory, po viac ako dvoch rokoch Krajský súd v Prešove inicioval návrh na začatie prejudiciálneho konania v obdobnej veci (doručený Súdneho dvora EÚ dňa 14.11.2023), o ktorom bolo rozhodnuté 23.1.2025 vo veci C-677/23. Napriek rešpektovaniu oprávnenia (ktoréhokoľvek) súdu obrátiť sa na Súdny dvor EÚ sa nám v danom prípade postup dovolacieho súdu javí za prekvapivý a neopodstatnený (a to najmä vzhľadom na R 86/2021). K rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 23.1.2025 vo veci C-677/23 (A. B., F. B. proti Slovenskej sporiteľni, a.s.) uviedla, že Súdny dvor EÚ vo veci C-677/23 opomenul skoršie závery v rozsudku zo dňa 14.11.2024 vo veci C-646/22 (Compass Banca SpA proti Autorita Garante della Concorrenza e del Mercato) k výkladu pojmu „priemerný spotrebiteľ“: „(...) v súlade so zásadou proporcionality a z dôvodu umožnenia účinného uplatňovania zamýšľanej ochrany vzala smernica 2005/29 za kritérium priemerného spotrebiteľa, ktorý je v rozumnej miere dobre informovaný, vnímavý a obozretný, pri zohľadnení sociálnych, kultúrnych a jazykových faktorov. Z toho vyplýva, ako Súdny dvor rozhodol v kontexte smernice 93/13, že tento odkaz na priemerného spotrebiteľa predstavuje objektívne kritérium a pojem „priemerný spotrebiteľ“ nezávisí od konkrétnych vedomostí, ktoré dotknutá osoba môže mať, ani od informácií, ktoré má skutočne k dispozícii. Okrem toho tomuto objektívnemu kritériu nezodpovedá ani spotrebiteľ menej obozretný než tento priemerný spotrebiteľ, ani spotrebiteľ viac obozretný než priemerný spotrebiteľ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. septembra 2023, mBank (Poľský register protiprávných podmienok), C-139/22, EU:C:2023:692, body 60, 61 a 66).“ (ods. 47 a 48). Vzhľadom na vyššie citované závery zastáva názor, že aj keby zmluva o spotrebiteľskom úvere výslovne obsahovala matematický vzorec spolu so všetkými predpokladmi použitými na výpočet RPMN (priamo „dosadenými“ do tohto vzorca), overenie správnosti výpočtu RPMN je vysoko nepravdepodobné pre „priemerného spotrebiteľa“. Ten (obdobne ako ani žiaden „priemerný“ zamestnanec banky, advokát, či sudca alebo iná osoba s právnickým vzdelaním) bežne nedisponuje nadštandardnými matematickými znalosťami, bez ktorých objektívne nie je možné overiť správnosť výpočtu, prostredníctvom zákonného vzorca určeného pre RPMN. Žalovaná a jej zástupca sa v súdnej praxi v obdobných spotrebiteľských sporoch skôr stretol s častými prípadmi, keď spotrebiteľa v rámci výsluchu priznali, že zmluvu pred podpísaním vôbec nečítali a ak ju už čítali, vôbec nerozumeli jej obsahu. Spotrebiteľa si častokrát nevedia overiť ani len dĺžku trvania zmluvy (napr. ak zmluva obsahuje iba údaj o celkovom počte splátok, údaje „od do“, alebo ak sa v zmluve uvádza iba dátum čerpania úveru spolu s dátumom konečnej splatnosti úveru), čo si prakticky vyžaduje iba elementárne znalosti v oblasti počítania dní podľa kalendára a matematické znalosti na úrovni základnej školy, ktoré podľa názoru žalovanej naopak možno očakávať od „priemerného spotrebiteľa“. Doterajšia ustálená rozhodovacia prax slovenských súdov, vrátane dovolacieho súdu (reprezentovaná R 86/2021), ako aj výklad Súdneho dvora EÚ, sa stretáva v tom, že výpočet a vzorec RPMN je zložitý. V rozsahu požiadaviek na spôsob uvedenia predpokladov v zmluve sa však tieto súdne autority výrazne líšia. Kým Najvyšší súd SR zastáva racionálny postoj, v zmysle ktorého nevyžaduje uvádzanie konkrétneho matematického výpočtu ani osobitné označovanie predpokladov v zmluve (s poukazom na jazykový a teleologický účel zákona), Súdny dvor EÚ naopak prospotrebiteľsky trvá na tom, že všetky predpoklady použité pri výpočte RPMN musia byť výslovne, zrozumiteľne a stručne uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Nestačí, ak si ich vie spotrebiteľ prečítať priamo zo zmluvy. O konkrétnom spôsobe a forme uvedenia predpokladov použitých na výpočet RPMN v zmluve však rozhodnutie vo veci C-677/23 mlčí, v dôsledku čoho žalovaná namieta aplikovateľnosť tohto rozhodnutia na daný prípad. Žalovaná zastáva názor, že záverom Súdneho dvora EÚ vo veci C-677/23 chýba konkrétnosť, presvedčivosť a racionalita, pričom nezohľadňujú aktuálny výklad pojmu „priemerného spotrebiteľa“ vo veci C-646/22. V spotrebiteľských vzťahoch sa od veriteľa vyžaduje, aby spotrebiteľa informoval „v rozumnej miere“ (čo podľa názoru žalovaného bolo splnené aj vo veci C-677/23, keďže údaj o RPMN bol správny a použité predpoklady na jej výpočet neabsentovali a neboli ani „skryté“) a od spotrebiteľa sa vyžaduje „obozretnosť“ a „všímavosť“ (podľa názoru žalovanej nielen prečítanie zmluvy, ale aj včasné reklamovanie „nejasných“ zmluvných podmienok, a to prednostne vo forme zmluvných inštitútov, ako napr. reklamácia alebo návrh na uzavretie dodatku k zmluve). Domnieva sa, že od „priemerného spotrebiteľa“ nemožno očakávať overenie správnosti údajov o RPMN, a to ani v prípade výslovného doplnenia matematického vzorca spolu s dosadenými predpokladmi použitými na výpočet RPMN v zmluve, ak samotné súdy si na overenie týchto údajov žiadajú odborné stanoviská z Národnej banky Slovenska, prípadne z Ministerstva financií SR. Ani touto argumentáciou sa Súdny dvor EÚ nezaoberal. K priemernej RPMN uviedla, že na rozdiel od žalobkyne, vychádzala z údajov o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch poskytnutých bankami a pobočkami zahraničných bánk a nie z údajov platných pre všetkých veriteľov. Takýto postup je správny, keďže žalovaná je bankou a Ministerstvo financií

SR rozlišuje medzi súhrnnými informáciami o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi (tie sú generálne určené pre veriteľov bez špecifického postavenia); a súhrnnými informáciami o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk (tie sú špeciálne určené pre osobitnú skupinu veriteľov – banky a pobočky zahraničných bánk). Ku skúmaniu bonity uviedla, že v predloženej žiadosti o úver zo dňa 10.11.2016, ktorý bol vlastnoručne podpísaný žalobkyňou, žalobkyňa v čl. 1 sám uviedla informácie o jej zamestnaní, rodinnom stave, príjmoch a výdavkoch: čistý mesačný príjem: 380,- eur (nešlo teda o hrubý príjem) (ii) mesačné splátky iných úverov a pôžičiek: 0,- eur (iii) druh bývania: vlastný. Keďže mesačná splátka úveru bola vo výške 70,86 eura (vrátane poistenia 5,82 eura), predstavovala cca. jednu pätinu (in concreto 18,65 %) z čistých mesačných príjmov žalobkyne (380,- eura). Rozdiel medzi týmito sumami, t.j. 309,14 eura predstavuje 81,35 % a cca. 1,6-násobne prevyšuje výšku životného minima (198,09 eura, platnú od 1.7.2016 pre jednu plnoletú fyzickú osobu). Za týchto okolností žalobkyňa mala aj po uhradení mesačnej splátky úveru dostatočnú „finančnú rezervu“ na jej ďalšie životné náklady, ktoré žalovanej nedeklarovala (eventuálne zamĺčala). K odplate uviedla, že odplata 7,94% v zmluve o úvere je vypočítaná ako súčet úrokovej sadzby, poplatku za poistenie schopnosti splácať úver a poplatku za poskytnutie úveru: úroková sadzba 6,50% p.a. ročný poplatok za poistenie 1,44% (vypočítaný je ako mesačný poplatok za poistenie 0,12% x 12) poplatok za poskytnutie 0% Výpočet RPMN je výrazne komplikovanejší. Do jeho výpočtu vstupujú okrem úrokovej sadzby, poplatku za poskytnutie úveru a poplatku za poistenie aj presný dátum čerpania a dátumy mesačných splátok. Pre tento konkrétny úver je RPMN 9,30%. Pre obe hodnoty (odplatu aj RPMN) platí, že ich žalovaná nastavuje tak, aby neprekročili zákonom stanovenú maximálnu prípustnú odplatu – v tomto prípade ide o hodnotu 20%. Obe hodnoty túto podmienku spĺňajú.

5. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

6. Žalobkyňa a žalovaná uzatvorili dňa 15.11.2016 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere lepšiasplátka, č. 1693816572. Predmetom Zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 4.850,-eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala splácať v 96 mesačných splátkach po 70,86 eura, z toho poistné 5,82 eura a s poslednou 96. splátkou vo výške 70,59 eura, z toho poistné 5,82 eura, s ročnou úrokovou sadzbou 6,50 %, s RPMN 9,30 %, s priemernou RPMN 10 %, so splatnosťou prvej splátky dňa 25.12.2016, s konečnou splatnosťou 25.11.2024, s Celkovou čiastkou vo výške 6 802,29 eura a odplatom vo výške 7,94 %.

7. V zmluve je uvedené: Predpoklady výpočtu RPMN: RPMN bola vypočítaná za predpokladu, že dlžníkovi bude poskytnutý úver v schválenej výške jednorazovo v deň uzavretia ZoÚ. ZoÚ zostane platná dohodnutý čas a Dlžník/Spoludlžník a Banka budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách ustanovených v ZoÚ. Na účely výpočtu RPMN sa použili celkové náklady Dlžníka spojené so ZoÚ s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v ZoÚ.

8. Zo žiadosti o poskytnutie úveru vyplynulo, že žalobkyňa deklarovala čistý mesačný príjem vo výške 380,- eur, mesačné splátky iných úverov a pôžičiek vo výške 0,- eur a počet vyživovaných detí 3.

9. Z registra bankových informácií vyplynulo, že žalobkyňa mala jeden úver vo výške 4.400,- eur, zostatok vo výške 3.861,- eur a výškou mesačných splátok 68,- eur. Z uvedeného registra ďalej vyplynulo, že žalobkyňa bola v omeškaní so splácaním a taktiež, že jej boli v období od 2013 do 2015 odmietnutých 6 žiadostí úver.

10. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

11. Podľa § 52 ods. 1 - 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom 01.07.2016 do 31.08.2018 (ďalej len „Občiansky zákonník“), Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej

činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 451 ods.1, ods.2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

13. Podľa § 7 ods. 1,2 ZoSÚ, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.17)

14. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ, Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

15. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

16. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ, Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa).

17. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

18. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

19. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky²⁾ platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

20. Uzavretú zmluvu súd považoval za zmluvu spotrebiteľskú, keďže žalovaná ako právnická osoba poskytla v rámci svojho podnikania úver žalobkyni ako fyzickej osobe, ktorá nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Z formy a obsahu zmluvy, je zrejmé, že sa jedná o tzv. „formulárovú“ zmluvu, ktorej predtlač formulára mala žalovaná už pripravený a dopisovala do nej iba konkrétne údaje týkajúce sa žalobkyne, ktorá obsah zmluvy žiadnym podstatným spôsobom nemohla ovplyvniť, ani neovplyvnila. Spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ zmluva obsahuje takéto neprijateľné podmienky, tak tieto sú neplatné.

21. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov a vydania bezdôvodného obohatenia.

22. Naliehavý právny záujem na určení, že úver je bezúročný a bez poplatkov vyplýva z § 11 ods. 4 ZoSÚ účinného od 01.01.2018, podľa ktorého spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.18ba).

23. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa a žalovaná uzatvorili dňa 15.11.2016 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere lepšiasplátka, č. 1693816572. Predmetom Zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 4.850,- eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala splácať v 96 mesačných splátkach po 70,86 eura, z toho poistné 5,82 eura a s poslednou 96. splátkou vo výške 70,59 eura, z toho poistné 5,82 eura, s ročnou úrokovou sadzbou 6,50 %, s RPMN 9,30 %, s priemernou RPMN 10 %, so splatnosťou prvej splátky dňa 25.12.2016, s konečnou splatnosťou 25.11.2024, s Celkovou čiastkou vo výške 6 802,29 eura a odplatom vo výške 7,94 %.

24. Žalobkyňa v konaní namietala, že zmluva neobsahuje všetky náležitosti podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, a preto je úver bezúročný a bez poplatkov.

25. Po preskúmaní zmluvy súd dospel k záveru, že zmluva neobsahuje predpoklady použité pre výpočet RPMN. Podľa rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-677/23 „Článok 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48, zmenenej smernicou 2011/90, sa má vykladať v tom zmysle, že: predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) musia byť výslovne uvedené v zmluve o úvere a v tejto súvislosti nestačí, aby ich spotrebiteľ mohol sám identifikovať preskúmaním podmienok tejto zmluvy“.

26. Súd pri výklade rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-677/23 poukazuje na recentné rozhodnutia:

27. Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 19.06.2025, sp. zn. 12CoCsp/10/2025 Odôvodnenie 30. a 33.: „Bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru súd prvej inštancie správne vzhliadol v tom, že v zmluve sa nenachádzajú jednoznačným, zrozumiteľným a transparentným spôsobom uvedené predpoklady pre výpočet RPMN. Totiž údaje o poskytnutom spotrebiteľskom úvere sa nachádzajú v článku 5 zmluvy a článok 7 zmluvy obsahuje len opísanie predpokladov pre jej výpočet a je akýmsi návodom k identifikácii jednotlivých predpokladov pre výpočet RPMN. Takéto neprehľadné zmluvné dojednania však nekorešponujú s § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch. V zmysle najaktuálnejšieho rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-677/23 dané predpoklady musia byť v zmluve konkrétne a jednoznačne uvedené, a nie koncipované tak, že spotrebiteľ si ich bude musieť sám identifikovať a vyhodnotiť ustanovenie článku 7. Správne potom súd prvej inštancie určil, že vzhľadom na absenciu predpokladu v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch je úver bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona. Vo svetle citovaného rozsudku Súdneho dvora EÚ je potrebné znenie § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch chápať tak, že v zmluve musí byť uvedená správna RPMN a zároveň všetky predpoklady, ktoré boli použité na jej výpočet. Tieto predpoklady nemôžu byť roztrúsené v texte zmluvy tak, aby nútili spotrebiteľa vlastnou pátracou, resp. vyhľadávacou činnosťou dané predpoklady identifikovať a zhrnúť“.

28. Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 04.06.2025, sp. zn. 3CoCsp/1/2025: odôvodnenie 21. až 23. „Tieto údaje však predmetná zmluva o úvere, ktorá bola uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu (Všeobecná úverová banka, a.s. a žalovaným), neobsahuje v pre spotrebiteľa zrozumiteľnej, transparentnej a jasne označenej podobe. V časti III. zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa XX.XX.XXXX sa len uvádza: celková výška úveru: 831,49 eur, počet splátok 29, splátka 35 eur, celková čiastka 1.015 eur, RPMN 18,41 %, fixná ročná úroková sadzba 18,41 %, priemerná hodnota RPMN 13,76%, odplata 18,41 %, celkové náklady spotrebiteľa 183,54 eur, prvá splátka 20.04.2018, doba trvania zmluvy 29 mesiacov, termín konečnej splatnosti úveru XX.XX.XXXX (č. I. 16 -18).. Údaje uvedené v predmetnej zmluve však v zmysle vyššie uvedeného nie sú skutočnými predpokladmi pre výpočet RPMN, ale sú len všeobecným rámcom, ktorý sa používa pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov. Za týchto okolností treba konštatovať, že predmetná spotrebiteľská zmluva nespĺňa požiadavky vo vzťahu k povinnosti zakotvenej v § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ v znení platnom ku dňu zavretia predmetnej úverovej zmluvy, a to v podobe uvedenia všetkých predpokladov použitých pre výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Takáto absencia špecifikácie všetkých

predpokladov použitých na výpočet RPMN nekorešponduje s rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie aplikovateľným v tejto veci sp.zn. C-677/23 z 23.1.2025, z ktorého vyplýva (v zmysle vyššie uvedeného), že predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) musia byť výslovne uvedené v zmluve o úvere a v tejto súvislosti nestačí, aby ich spotrebiteľ mohol sám identifikovať preskúmaním podmienok tejto zmluvy. Z tohto rozhodnutia Súdneho dvora i z citovaného slovenského právneho predpisu taktiež vyplýva, že uvedenie len samotnej percentuálnej sadzby RPMN (v prejednávanej veci 18,41 %) nestačí“.

29. Rozsudok Krajského súdu V Prešove zo dňa 13.05.2025, sp. zn. 10CoCsp/2/2025: odôvodnenie 33. a 34. „V súlade s vyššie uvedeným rozsudkom Súdneho dvora odvolací súd konštatuje, že nestačí samotná možnosť identifikovať tieto predpoklady prečítaním jednotlivých ustanovení spotrebiteľskej zmluvy. Z obsahu jednotlivých článkov predmetnej úverovej zmluvy je nepochybné, že v zmluve tento údaj chýba, nie je výslovne uvedený, aké predpoklady boli použité na výpočet RPMN, samotné rozloženie údajov o výške úveru, splátkach, intervale, počte a termíne splátok, výške úrokov, úrokovvej sadzbe a poplatkov do jednotlivých článkov zmluvy na splnenie povinnosti uvedenia všetkých predpokladov použitých na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov nepostačovalo. Účelom tohto ustanovenia je totiž to, aby spotrebiteľ pochopil údaj o RPMN a aby mal informáciu o tom, ktoré údaje sa použijú na jej výpočet. Logickým výkladom týchto ustanovení je potrebné dospieť k záveru, že splnením povinnej náležitosti zmluvy vo forme uvedenia všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN nie je, ak jednotlivé údaje sú v zmluve uvedené ako iná jej povinná náležitosť, inak by zákonodarca nemal dôvod duplicitne uvádzať pri absencii týchto jednotlivých povinných náležitostí sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Za týchto okolností treba konštatovať, že spotrebiteľská zmluva nespĺňa požiadavky vo vzťahu k povinnosti zakotvenej v § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ v znení platnom ku dňu zavretia úverovej zmluvy, a to v podobe uvedenia všetkých predpokladov použitých na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Takáto absencia špecifikácie všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN nekorešponduje s rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie sp. zn. C-677/23 z 23.1.2025, aplikovateľným v tejto veci, z ktorého vyplýva (v zmysle vyššie uvedeného), že predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov musia byť výslovne uvedené v zmluve o úvere a v tejto súvislosti nestačí, aby ich spotrebiteľ mohol sám identifikovať preskúmaním podmienok tejto zmluvy. Z tohto rozhodnutia Súdneho dvora i z citovaného slovenského právneho predpisu vyplýva, že uvedenie len samotnej percentuálnej sadzby RPMN nestačí. Táto absencia špecifikácie predpokladov použitých na výpočet RPMN má potom následok uvedený v § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ, teda pre nedodržanie ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ sa predmetný spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov (k tomu porov. aj (porov. aj rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18CoCsp/16/2024 z 30.1.2025; 1CoCsp/18/2023 z 27.2.2025)“.

30. Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1CoCsp 18/2023, zo dňa 27.2.2025, odôvodnenie 89. až 92. „V tomto smere treba vychádzať z článku 19 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, podľa ktorého (ods. 1) ročná percentuálna miera nákladov, ktorá sa na ročnom základe rovná aktuálnej hodnote všetkých záväzkov (čerpania, splátky a poplatky), budúcich alebo súčasných, na ktorých sa dohodli veriteľ a spotrebiteľ, sa vypočíta na základe matematického vzorca uvedeného v prílohe I., časti I. Podľa ods. 2 článku 19 tejto smernice, na účel výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa určia celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o úvere a iných poplatkov, okrem kúpnej ceny, ktorú je povinný zaplatiť za kúpu tovaru alebo služieb bez ohľadu na to, či sa transakcia vykoná v hotovosti alebo na úver. Náklady na vedenie účtu, na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpanie, náklady na používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpanie a ostatné náklady.90. Pokiaľ ide o slovenské právo, treba konštatovať, že predpoklady pre výpočet RPMN sú súčasťou údajov, ktoré sa komponujú do vzorca pre výpočet RPMN a tento vzorec – tzv. základná rovnica vyjadrujúca rovnosť poskytnutého spotrebiteľského úveru na jednej strane a splátok a poplatkov na strane druhej, je uvedená v prílohe č. 2 zákona č. 129/2010Z. z.. Vychádzajúc z týchto zdrojov treba konštatovať, že do výpočtu RPMN sú zahrnuté všetky náklady spojené s úverom, teda výška úveru, ktorý poskytne, doba splácania úveru, náklady spojené s poskytnutím úveru (ako napríklad spracovateľský poplatok, poistenie), výška mesačných splátok, úroková sadzba, ako aj poplatky spojené s úverom, a to buď jednorazové poplatky, ktoré spotrebiteľ musí zaplatiť na začiatku alebo v priebehu úverového vzťahu, alebo pravidelné poplatky, ktoré spotrebiteľ platí mesačne spolu so splátkou úveru alebo v akejkoľvek inej periodicite, teda napríklad poistenie úveru.

Tieto údaje však predmetná zmluva o úvere, ktorá bola medzi sporovými stranami uzavretá, neobsahuje v pre spotrebiteľa zrozumiteľnej, transparentnej a jasne označenej podobe“.

31. Za týchto okolností treba konštatovať, že predmetná spotrebiteľská Zmluva nespĺňa požiadavky vo vzťahu k povinnosti zakotvenej v § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, a to v podobe uvedenia všetkých predpokladov použitých pre výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Takáto absencia špecifikácie všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN nekorešponduje s rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie aplikovateľným v tejto veci sp.zn. C-677/23 z 23.1.2025, z ktorého vyplýva (v zmysle vyššie uvedeného), že predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) musia byť výslovne uvedené v zmluve o úvere a v tejto súvislosti nestačí, aby ich spotrebiteľ mohol sám identifikovať preskúmaním podmienok tejto zmluvy. Absencia predpokladov použitých pre výpočet RPMN má potom dôsledok uvedený v § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ, teda pre nedodržanie ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ sa predmetný spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

32. Ako ďalší dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti súd považuje to, že žalovaná hrubo porušila povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, t.j. s odbornou starostlivosťou neposúdila schopnosť žalobkyne splácať úver.

33. Cieľom § 7 ods. 1 v spojitosti s § 11 ods. 2 ZoSÚ je dosiahnuť, aby dodávateľ vzal na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp 16/2021, rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 9Csp 1/2022, tiež Okresného súdu Bardejov sp. zn. 7Csp 80/2020).

34. Význam skúmania bonity spotrebiteľov je zdôrazňovaný aj v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie, pričom súd musí ex offa preskúmať dodržanie povinnosti veriteľa v zmysle ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ (porov. rozsudky Súdneho dvora Európskej únie C-679/18, tiež C-449/13, C- 303/20).

35. Z článku 8 ods. 1 smernice 2008/48 vyplýva, že pred uzavretím zmluvy o úvere je veriteľ povinný posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, pričom táto povinnosť môže prípadne zahŕňať nahliadnutie do príslušnej databázy. Cieľom tejto povinnosti je tiež posilniť zodpovednosť veriteľa a zabrániť poskytnutiu

úveru nebonitným spotrebiteľom (pozri v tomto zmysle rozsudky z 18. decembra 2014, CA Consumer Finance, C-449/13, EU:C:2014:2464, bod 43; zo 6. júna 2019, Schyns C-58/18, EU:C:2019:467, bod 40, a z 5. marca 2020, OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, bod 20). Taká povinnosť tým, že má chrániť spotrebiteľov pred rizikami nadmerného zadlženia a platobnej neschopnosti, má pre nich zásadný význam (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 6. júna 2019, Schyns, C-58/18, EU:C:2019:467, bod 41, a z 5. marca 2020, OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, bod 21, ako aj citovanú judikatúru).

36. Vo vzťahu k nevyhnutnosti skúmania výdavkov spotrebiteľa pri posudzovaní schopnosti splácať úver súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo 2178/2018-77 z 25.7.2018 cit.: „Povinnosť posúdení úveruschopnosti spotrebiteľa chráni nejen spotrebiteľa samého pred negatívnymi dôsledkami neschopnosti úver splácať, ale zprostredkovaně také spoločnosť jako celek, neboť předchází negativním sociálním důsledkům předlužení a insolvence v podobě pádu spotřebitele a osob na něm závislých do veřejné sociální sítě, narušení rodinných a sociálních vztahů atd. V neposlední řadě chrání i pozici věřitelů samých, neboť odborné posouzení úveruschopnosti spotřebitele při žádosti o další úver snižuje riziko věřitelů, kteří témuž spotřebiteli poskytli úvěry či jiné služby již dříve. Proto zákon, konkrétně zákon o spotřebitelském úvěru (jeho § 9 odst. 1) stanoví, že věřitel je povinen při posouzení úveruschopnosti spotřebitele postupovat s odbornou péčí. Lze přisvědčit odvolacímu soudu, že věřitel nedostojí povinnosti stanovené mu zákonem o spotřebitelském úvěru, tedy nepostupuje s odbornou péčí při posouzení schopnosti spotřebitele splácať spotřebitelský úver, vyjde-li z objektivně nedoloženého osobního prohlášení dlužníka o jeho osobních, výdělkových a majetkových poměrech. Na tom nic nemění, že dlužník není evidován v databázích dlužníků. Již gramatickým a logickým výkladem § 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru lze dovodit, že dostatečnými nejsou míněny informace získané toliko od spotřebitele. Odborná péče předpokládá údaje, které dlužník věřiteli uvedl, ověřit, resp. objektivně podložit minimálně potvrzením zaměstnavatele dlužníka (srov. Wachtlová, L a Slanina, J.: Zákon o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů č. 145/2010 Sb. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 98-109, ISBN 9788074001185). Nepochybně klíčová je i povinnost věřitele využívat veřejně dostupné informace, jakými jsou například státem publikované údaje o životním a existenčním minimu podle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, a o průměrných výdajích obyvatelstva (databáze Českého statistického úřadu), a tyto porovnávat se známými nebo od spotřebitele zjištěnými (ne pouze tvrzenými) informacemi o jeho příjmech a výdajích. To ostatně dovodil ve svém rozhodnutí ze dne 1. 4. 2015, sp. zn. 1 As 30/2015, i Nejvyšší správní soud, jehož závěry použil na podporu své argumentace již odvolací soud v napadeném rozhodnutí. Závěr odvolacího soudu dovozující, že spokojila-li se žalobkyně s nedoloženým prohlášením žalovaného o jeho osobních, výdělkových a majetkových poměrech a nahlédnutím do registru dlužníků, nedostála povinnosti věřitele ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, je správný.“

37. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti spotrebiteľa je kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne také čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver a údajmi z príslušných databáz.

38. Z predložených dôkazov vyplynulo, že žalobkyňa deklarovala čistý mesačný príjem vo výške 380,- eur, mesačné splátky iných úverov a pôžičiek vo výške 0,- eur a počet vyživovaných detí 3. Z registra bankových informácií vyplynulo, že žalobkyňa mala jeden úver vo výške 4.400,- eur, zostatok vo výške 3.861,- eur a výškou mesačných splátok 68,- eur. Z uvedeného registra ďalej vyplynulo, že žalobkyňa bola v omeškaní so splácaním tohto úveru a taktiež, že jej boli v období od 2013 do 2015 odmietnutých 6 žiadosti úver. Žalovaná v konaní nepredložila žiaden dôkaz o tom, že skúmala výdavky žalobkyne. Podľa názoru súdu neskúmanie výdavkov žalobkyne vo svojom súhrne preukazuje hrubé porušenie povinnosti veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Veriteľ si nezískal, teda následne ani nevyhodnotil a ani neoveril informácie o bonite klienta, z ktorých by bol schopný zistiť objektivny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Nedôsledne zisťoval, a preto ani nezohľadnil výdavky žalobkyne, aj keď mal objektivnu možnosť si ich pred poskytnutím úveru overiť. Cieľom zákonodarcu bolo totiž zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver alebo údajmi z príslušných databáz. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie vyhodnotiť, ale aj overovať a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný

zistiť objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Odborná starostlivosť totiž predpokladá, že údaje ktoré dlžník veriteľovi uvedie, si veriteľ aj overí. Súd podotýka, že ak by aj žalovaná vychádzala len zo sumy životného minima tak žalobkyni nemohla úver poskytnúť. Životné minimum bolo od 1.7.2016 vo výške 198,09 eura a 90,42 eura mesačne, ak ide o nezaopatrené neploleté dieťa. Výdavky, ktoré mala žalovaná zohľadniť, by teda boli minimálne vo výške 469,35 eura (198,09+3x 90,42). Pri príjme 380,- eur žalobkyni zjavne nezostávali finančné prostriedky na splácanie úveru. Navyše žalovaná už bola v omeškani so splácaním úveru, ktorý mal byť refinancovaný týmto úverom a teda už to naznačuje, že žalobkyňa nemala dostatok prostriedkov. Za týchto okolností žalovaná zjavne nekonala s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z .z., ale naopak, tieto svoje povinnosti hrubo porušila.

39. V konaní nebolo sporné, že žalovaná poskytla žalobkyni úver vo výške 4.850,- eur a žalobkyňa zaplatila sumu v celkovej výške 5.364,62 eura. Žalovaná sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatila o sumu 514,62 eura. Súd preto zaviazal žalovanú vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 514,62 eura.

40. Dlh, vzniknutý bezdôvodným obohatením je dlhom, ktorého zročnosť nie je určená právnym predpisom, alebo rozhodnutím súdu, alebo nevyplýva z dohody účastníkov, a preto je dlžník, v tomto prípade žalovaná, podľa § 563 OZ povinná splniť dlh prvého dňa potom, čo ju veriteľ o plnenie požiadal. Za prvú výzvu na vydanie bezdôvodného obohatenia súd považoval doručenie žaloby dňa 04.04.2025. Žalobkyňa si uplatnila úrok z omeškania od druhého deň po doručení žaloby, a preto súd zaviazal žalovanú na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 7,65 % ročne zo sumy 514,62 eura od 06.04.2025 do zaplatenia.

41. Pokiaľ ide o nesprávnosť priemernej RPMN tak súd poukazuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. februára 2025, sp. zn. 6Cdo/152/2022, uverejnený v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 3/2025 pod R 34/2025, podľa ktorého: „Nesprávne uvedenie len priemernej hodnoty RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere (bez ohľadu na povahu odchýlky) a podobne tiež nesprávne uvedenie RPMN v spotrebiteľov prospech samo osebe bezúročnosť úveru ani nemožnosť veriteľa žiadať v súvislosti s jeho poskytnutím poplatky nespôsobuje“ .

42. Pokiaľ ide o údaj o RPMN tak po zadaní údajov do kalkulačky v registri tunajšieho súdu, súd konštatuje, že v Zmluve sa nachádza správny údaj o RPMN.

43. Pokiaľ ide o obranu žalovanej, že žaloba je šikanózna a v rozpore s dobrými mravmi tak súd uvedenú obranu považoval za nedôvodnú. Bola to práve žalovaná, ktorá hrubým spôsobom porušila svoje povinnosti, ktoré jej vyplýva zo ZoSÚ. Žalovaná poskytla úver žalobkyni, napriek tomu, že táto nemala dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru, čo viedlo k určeniu, že úver je bezúročný a bez poplatkov. To, že sa následne žalobkyňa domáha vrátenia zaplatených splátok na istinu úveru, nemôže byť hodnotenie ako konanie v rozpore s dobrými. Naopak, žalovaná by konala v rozpore s dobrými mravmi, ak by si ako banka ponechala prijaté bezdôvodné obohatenie. Za šikanózne nemôže byť považované ani to, že sa žalobkyňa samostatnými žalobami domáha určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok a vydania bezdôvodného obohatenia.

44. Súd vzhľadom na dôvody vyhovenia žaloby, nepovažoval za hospodárne vypočítať žalobkyňu a ani vyžiadať si stanovisko NBS ku RPMN, a preto tieto návrhy na doplnenie dokazovania zamietol.

45. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobkyňa bola v konaní úspešná v celom rozsahu, a preto súd priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).